

Sygn. akt II C 66/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Gawlik

--	--

Protokolant: Tomasz Bałys

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 roku w Rybniku

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko (...) S.A.

w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A.

w S. na rzecz powoda A. K. (1) kwotę 250.000 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od kwoty 100.000 zł (sto tysięcy złotych) za okres od 15 listopada 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku a od kwoty 150.00 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) za okres od 14 kwietnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 250.000 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.661,40 zł (trzy tysiące sześćset sześćdziesiąt jeden złotych 40/100) z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 1 marca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraconych zarobków:

a. w kwocie 1.187 zł (tysiąc sto osiemdziesiąt siedem złotych) płatnej do dnia 10-go każdego miesiąca począwszy od 1 marca 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku z ustawowymi odsetkami do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b. w kwocie po 1.237,20 zł (tysiąc dwieście trzydzieści siedem złotych 20/100) miesięcznie za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku płatnej do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

c. w kwocie 1286,16 zł (tysiąc dwieście osiemdziesiąt sześć złotych 16/100) miesięcznie począwszy od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

4. oddała dalej idące żądanie pozwu;

5. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.216 zł (siedem tysięcy dwieście szesnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

6. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 13.455 zł (trzydzieści tysięcy czterysta pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwota 2.698,78 zł (dwa tysiąca sześćset dziewięćdziesiąt osiem złotych 78/100) stanowi wydatki.

Sygn. akt II C 66/13

UZASADNIENIE

Powód A. K. (1) wniósł w dniu 27 lutego 2013 r. pozew o zapłatę żądając zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na jego rzecz kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 listopada 2012 r. tytułem **zadośćuczynienia** za doznaną krzywdę, nadto **renty** w kwocie po 1.187,26 zł miesięcznie począwszy od grudnia 2012 r., płatnej z góry do dnia 10-tego każdego miesiąca z zastrzeżeniem odsetek ustawowych w przypadku uchybienia terminowi płatności oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł, że w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 25 września 2012 r. doznał licznych obrażeń, po wypadku przebywał przez dłuższy czas w szpitalu, był poddawany bolesnym zabiegom. Do chwili obecnej konieczna jest rehabilitacja, nadal odczuwa skutki wypadku, nie odzyskał pełnej sprawności, w szczególności zdolności do pracy.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu. Podniósł, że do czasu ustalenia okoliczności wypadku przyjęcie odpowiedzialności za zaistniałe zdarzenie byłoby przedwczesne, bowiem z przedłożonych przez powoda dowodów nie wynika, że doszło u niego do trwałych następstw wypadku, ani też jaki jest obecnie stan jego zdrowia. Zarzucił, że powód nie wykazał, że w przypadku, gdyby do wypadku nie doszło, kontynuowałby zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy lub że w ogóle podjąłby zatrudnienie w innym miejscu pracy.

Po zapoznaniu się z opiniami biegłych sądowych, których wydanie Sąd zlecił w toku procesu, powód **rozszerzył** powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty **250.000 zł** tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 100.000 zł od dnia 9 listopada 2012 r.,
- od kwoty 150.000 zł od dnia doręczenia pisma rozszerzającego powództwo pozwanemu,

a mając na uwadze zmiany dotyczące wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę wniósł o zasądzenie na jego rzecz **renty** w wysokości:

- począwszy od 1 stycznia 2014 r. po **1.237,20 zł** miesięcznie,
- począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r. po **1.286,16 zł** miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 września 2012 r. w R. na ul. (...) kierujący skuterem marki J.-I. o nr rej. (...) J. J. znajdujący się w stanie nietrzeźwości nie zastosował się do znaku „zakaz wjazdu” i zderzył się z jadącym motocyklem H. o nr rej. (...) A. K. (1), który w żaden sposób nie przyczynił się do zdarzenia.

dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 października 2013 r. sygn. akt III K 9/13 k. 473-475

Z miejsca wypadku A. K. (1) został przetransportowany do szpitala w R., a następnie został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. na Oddział Ratunkowy, gdzie rozpoznano u niego: mnogie obrażenia ciała,

ciężki uraz czaszkowo mózgowy, mnogie wielomiejscowe złamania kości czaszki, złamanie kości czołowych z przemieszczeniem odłamów kostnych w obrębie zatok czołowych i w obrębie przedniego dołu czaszki, stłuczenie płatów czołowych mózgu, śpiączkę mózgową, złamanie twarzoczaszki typu L. F. III, złamanie wszystkich ścian oczodołu prawego z przemieszczeniem odłamów kostnych, wieloodłamowe złamanie wszystkich ścian prawej zatoki szczękowej z przemieszczeniem odłamów w obrębie zatoki i sitowia, a także dołu skrzydłowo – podniebnego, wieloodłamowe złamanie kości nosowej z przemieszczeniem odłamów kostnych, liczne złamania blaszek sitowia, złamanie wszystkich ścian oczodołu lewego z przemieszczeniem odłamów kostnych w głąb oczodołu i w obręb zatoki, rozednięcie podskórną twarzy, złamanie lewego łuku jarzmowego, podejrzenie złamania obojczyka lewego, tępy uraz klatki piersiowej, stłuczenie płuc, ostrą niewydolność oddechową, tępy uraz brzucha, stłuczenie wątroby, złamanie palca III ręki prawej, powierzchowne obrażenia obejmujące liczne otarcia ciała. Zastosowano leczenie przeciwwstrząsowe. W dniu 26 września 2012 r. z powodu śpiączki mózgowej i ostrej niewydolności oddechowej przeniesiono powoda na Oddział Kliniczny Anestezjologii i Intensywnej Terapii. W trakcie hospitalizacji kontynuowano wentylację mechaniczną respiratorem oraz przeprowadzono liczne konsultacje specjalistyczne kwalifikując powoda do kolejnych niezbędnych zabiegów operacyjnych z powodu doznanych obrażeń. Były to konsultacje: laryngologiczna z powodu konieczności wymiany, a następnie usunięcia tamponady przedniej nosa, konsultacja neurochirurgiczna kwalifikująca powoda do operacji plastycznej przedniego dołu czaszki, konsultacja okulistyczna i chirurga szczękowego celem zakwalifikowania powoda do zabiegów repozycji i stabilizacji złamań twarzoczaszki. W wyniku zastosowanego leczenia powód w czwartej dobie odzyskał przytomność, a w siódmej dobie był oddechowo wydolny i nie wymagał już wentylacji respiratorem. W dniach od 4 do 9 października był leczony na Oddziale (...) Szczękowej, gdzie wykonano stabilną osteosyntezę trzonu żuchwy płytkami tytanowymi oraz repozycję i stabilną osteosyntezę wieloodłamowego złamania szczęki tytanowymi płytkami uzyskując stabilizację złamań i prawidłowy zgryz. W dniu 9 października powód został przeniesiony na Oddział Neurochirurgii, gdzie przeszedł kraniotomię dwuczolową, plastykę przedniego dołu czaszki, repozycję odłamów kości czołowej. W dniu 24 października 2012 r. został wypisany z placówki medycznej z zaleceniem dalszego leczenia ambulatoryjnego. Powód podjął leczenie w poradni chorób płuc, kardiologicznej, neurochirurgicznej, neurologicznej, okulistycznej i zdrowia psychicznego.

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego na Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 26 września 2012 r. k. 9, karta informacyjna leczenia szpitalnego z Oddziału Klinicznego, Anestezjologicznego i Intensywnej Terapii Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 4 października 2012r. k. 10, karta informacyjna leczenia szpitalnego Klinicznego Oddziału Neurochirurgicznego Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 24 października 2012 r. k. 11, karta informacyjna leczenia szpitalnego Oddziału (...) Szczękowej Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. z dnia 9 października 2012 r. k. 12

Powód w dacie wypadku miał 29 lat, był żonaty i miał dwuletnią córkę. Przed wypadkiem nie miał problemów zdrowotnych, nie odczuwał żadnych dolegliwości bólowych. Był osobą zdrową, aktywną, życzliwą i towarzyską, miał wielu znajomych i przyjaciół. Jego ulubionym zajęciem była jazda na motocyklu, czym interesował się od 9 roku życia, oraz naprawa komputerów i innych sprzętów elektronicznych. Od 17 września 2012 r. pracował w Konsorcjum Przedsiębiorstw (...) Spółce Akcyjnej Oddział w R., (...) Zakład (...) jako pomoc dołowa pod ziemią. Umowa o pracę została zawarta na okres próbny, który minął 30 listopada 2012 r., a więc już po wypadku. Istotnym w sprawie jest, że w związku z wypadkiem doszło u powoda nie tylko do powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu, ale też do oszpecających go, a nawet zmieniających wygląd zmian rysów twarzy. Przebyty ciężki uraz głowy, z licznymi złamaniami zarówno kości czaszki, jak i twarzoczaszki spowodował trwałe obrażenia mózgu powoda, obustronnie w płatach czołowych oraz płatach skroniowych blizny glejowe i jamy porencefaliczne, jako blizny zejściowe po przebytym urazie. Jest to trwały, zejściowy stan po stłuczeniu mózgu i nie należy oczekiwać jego ustąpienia. Blizny glejowe i jamy porencefaliczne są to struktury, które powstały w miejscach uszkodzenia mózgu i wypełniły je, zamiast prawidłowo obecnych tam komórek i tkanek nerwowych, które uległy nieodwracalnemu zniszczeniu. Nie podejmują one fizjologicznych funkcji uszkodzonych tkanek nerwowych. W związku z tym, nie należy oczekiwać poprawy w znaczeniu „całkowitego wyleczenia” następstw przebytego urazu mózgu tzn. całkowitego powrotu sprawności utraconych funkcji uszkodzonych tkanek mózgowych. Zdolności plastyczne, jakimi dysponuje mózg, podejmowanie

w różnym stopniu funkcji uszkodzonych części mózgu przez inne ośrodki, pozwalają mieć nadzieję na poprawę stanu zdrowia powoda i przynajmniej częściowe ustąpienie objawów. Wymaga to jednak długotrwałego leczenia, a zwłaszcza rehabilitacji. Nie jest możliwe jednoznaczne określenie, do jakiego stopnia zmniejszą się objawy spowodowane uszkodzeniem mózgu i w jakim czasie będą one następowały. Rokowania co do zdrowia powoda w kontekście urazów neurologicznych mogą się zmieniać w przyszłości w zależności od postępów leczenia i rehabilitacji. Obecność trwałych blizn pourazowych może być jednakże przyczyną wystąpienia u powoda padaczki pourazowej, która się rozwija od kilku miesięcy do nawet kilku lat po ciężki urazie mózgu. Przebyte obrażenia mózgu mogą być również przyczyną trwałych zmian psychicznych tzw. zespoły psychoorganicznego. Uszczerbek powoda w zakresie **neurologicznym** wynosi **62 %**. U powoda występują : zniesienie czucia na czole po stronie prawej i bóle w okolicy czołowej lewej, asymetria twarzy spowodowana zapadnięciem okolicy podczołowej lewej, blizny skóry łuku brwiowego lewego, nosa u czoła, bóle w prawym stawie skroniowo-żuchwowym podczas otwierania ust - pourazowa artropatia w prawym stawie skroniowo-żuchwowym, co powoduje trudności w prawidłowym żuciu pokarmów, spaczone odczuwanie podczas gryzienia. Zniesienie czucia I gałęzi nerwu trójdzielnego prawego może prowadzić do oparzenia lub odmrożenia tej okolicy. Uszczerbek na zdrowiu w zakresie **chirurgii szczękowej** wynosi **20 %**, z czego złamania kości wygojone z przemieszczeniem i pourazową artropatią stawu skroniowo-żuchwowego wynosi 10 % i uszkodzenia nerwu trójdzielnego 10%. Rokowania na przyszłość w tym zakresie są dobre. U powoda występują dyskretne objawy piramidowe lewych kończyn. Ma zmniejszone czucie w rękach i nogach, drętwieją mu ręce i nogi. Nie ma czucia smaku i węchu. Odczuwa ból wokół dziąseł. Występuje u niego także szybka męczliwość, szczególnie przy wysiłku fizycznym np. przy wchodzeniu po schodach. Powód aktualnie mieszka sam, jednakże większość czasu spędza w mieszkaniu rodziców. Jego małżeństwo zakończyło się rozwodem. Czas spędza w sposób bierny, głównie śpiąc, bądź oglądając telewizję. Nie wykonuje obowiązków domowych, nie uczestniczy aktywnie w opiece i wychowaniu swojej córki, rzadko ją widuje. Jego obecny wygląd oraz znaczne i znaczące ograniczenia sprawności powodują, że rzadko wychodzi z domu, stroni od kontaktu z ludźmi. Nie jest związany z inną kobietą. Nie jeździ samochodem ani motocyklem. (...) do spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzekł że jest on jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, nie jest zdolny do wykonywania pracy. Otrzymuje zasiłek z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości około 495 zł oraz dopłatę do czynszu. Doznane obrażenia bardzo mocno wpłynęły na jego codzienne życie, stał się osobą niezdolną do samodzielnego funkcjonowania, wymagającą pomocy osób drugich w wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego. Powód jest samodzielnym w zakresie podstawowych czynności życiowych, sam się myje, kąpie, je, ubiera, ale posiłki przygotowują mu rodzice, gdyż sam nie gotuje. Matka codziennie przywozi go do swojego domu , a wieczorem odwozi do jego mieszkania. Matka pilnuje podawania leków, wozi go do lekarzy, dokonuje opłat, o czym on sam nie pamięta. Powód nadal odczuwa skutki wypadku: cierpi na ciągły ból głowy, któremu towarzyszą zawroty głowy i zaburzenia równowagi, a także wymioty, podwójnie widzi podczas patrzenia w stronę lewą, ma zaburzenia pamięci, w trakcie rozmowy traci wątek, w związku z czym nie potrafi prowadzić logicznej rozmowy. Nie potrafi zapamiętać nowych zdarzeń, nie zapamiętuje nowopoznanych osób, nie potrafi nauczyć się czegoś nowego. Zdarza się, że zapomina zgasić światło, zamknąć drzwi od mieszkania. Ma problemy z orientacją w terenie, gubi się, źle sypia, budzi się z bólem głowy. Wypadek miał wpływ również na sferę psychiczną powoda. Od wypadku ma problemy emocjonalne, często ma lęki; przez pierwsze 1,5 roku bał się wychodzić z domu. Ma problemy z pamięcią, wszystko sobie zapisuje, ale też ma problemy z pisaniem. Występuje u niego niepohamowany i nieadekwatny do sytuacji płacz, wybuchy złości, krzyku, nad czym nie potrafi zapanować. Błaha sprawa potrafi go wyprowadzić z równowagi, szybko się irytuje. Nie akceptuje swojego wyglądu (wyrzucił wszystkie zdjęcia zrobione przed wypadkiem) co jest istotne, gdyż przed wypadkiem dbał o siebie, wygląd zewnętrzny był dla niego ważny. Aktualnie zdarza się, że ludzie mijający go na ulicy w sposób nieskrywany reagują zdziwieniem na jego wygląd , są zaskoczeni na jego widok. Powód ma bardzo obniżony nastrój i lęki. Miał myśli samobójcze. Zażywa leki uspokajające i przeciwdepresyjne. Doszło u niego do organicznych zaburzeń osobowości i zachowania. Obrażenia mózgu, jakich powód doznał w wyniku wypadku, skutkują trwałymi zmianami w psychice w postaci zmian osobowości objawiającymi się zaburzeniami procesów poznawczych, emocjonalnych, osobowości i zachowania. Występują u niego problemy z koncentracją, pamięcią, wybuchy agresji, drażliwość. Jest w stanie zrozumieć jedynie proste komunikaty werbalne, należy zwracać się do niego prostym tekstem, krótkimi zdaniem. Ma problemy z wysławianiem się. Zaburzenia procesów poznawczych dotyczą planowania, przewidywania prawdopodobnych następstw indywidualnych i społecznych (objawy tzw. zespołu płata czołowego). Rokowanie co do poprawy stanu psychicznego jest wątpliwe z powodu trwałych uszkodzeń mózgu, jakich

powód doznał na skutek wypadku. Powód ma świadomość, iż „nie jest sobą”, czuje się uwięziony w nowym, szpecącym go wyglądzie. Wymaga pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu (podawania leków), w załatwianiu spraw urzędowych i wizyt lekarskich. Uszczerbek **na zdrowiu psychicznym** powoda wynosi **50 %**. Powód nadal leczy się u chirurga szczękowego, neurologa, psychologa i psychiatry.

dowód: świadectwo pracy z 30 listopada 2012 r. k. 13, umowa o pracę z dnia 17 września 2012 r. 14, zaświadczenie o zarobkach k. 15, orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 marca 2013 r. k. 34, pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 marca 2013 r. k.35, opinia prywatna lekarza psychiatry A. B. z dnia 22 marca 2013 r. k. 148-149, opinia prywatna lekarza ortopedy i traumatologa J. P. (1) k. 155 - 161, historia choroby z poradni zdrowia psychicznego k. 150-154, historia choroby z poradni chorób płuc k. 162, historia choroby z poradni chirurgii szczękowej k. 163, historia zdrowia i choroby (...) Centrum (...) w Z. k 164 - 165, historia choroby z poradni neurochirurgicznej k. 166 - 167, zaświadczenie o stanie zdrowia k. 187, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 30 kwietnia 2013 r. k. 188, zeznania świadka M. K. na rozprawie w dniu 17 października 2013 r., zeznania powoda na rozprawie w dniu 17 października 2013 r., opinia sądowno lekarska chirurga szczękowego M. Ś. z dnia 2 grudnia 2013 r. k. 204 - 205, uzupełniająca opinia sądowno lekarska chirurga szczękowego M. Ś. z dnia 7 lutego 2014 r. k. 226, opinia sądowno lekarska neurolog A. K. (2) z dnia 12 czerwca 2014 r. k. 252-257, uzupełniająca opinia sądowno lekarska neurolog A. K. (2) z dnia 25 października 2014 r. k. 285-286, opinia sądowno lekarska ortopedy J. D. z dnia 9 marca 2015 r. k. 314-318, opinia sądowno lekarska psychiatry J. P. (2) z dnia 21 lutego 2015 r. k. 320-325, uzupełniająca opinia sądowno lekarska ortopedy J. D. z dnia 23 maja 2015 r. k. 344-345, uzupełniająca opinia sądowno lekarska psychiatry J. P. (2) z dnia 16 sierpnia 2015 r. k. 384-385, uzupełniająca opinia sądowno lekarska psychiatry J. P. (2) z dnia 27 listopada 2015 r. k. 446-450, zeznania świadka B. K. na rozprawie w dniu 2 lutego 2016 r., zaświadczenie o wypłaconych zasiłkach k. 490, pismo Konsorcjum Przedsiębiorstw (...) S.A. z dnia 8 lutego 2016 r. k. 493 a, pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 lutego 2016 r. k. 498, pismo Konsorcjum Przedsiębiorstw (...) S.A. z dnia 24 lutego 2016 r. k. 507

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w S. jako ubezpieczyciel sprawcy wypadku (nr polisy: (...)) ponosi odpowiedzialność cywilnoprawną za skutki wypadku.

okoliczność bezsporna

Pismem z dnia 8 października 2012 r. powód zgłosił (...) Spółce Akcyjnej w S. szkodę. Pozwany pismem z dnia 17 października 2012 r. poinformował powoda, iż do czasu ustalenia okoliczności wypadku bądź wyniku postępowania, Towarzystwo nie ma podstaw do przyjęcia odpowiedzialności za szkodę, a wznowienie procesu likwidacji nastąpi po przedłożeniu opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego, postanowienia prokuratury lub prawomocnego wyroku sądu. Pozwany, nawet po uprawomocnieniu się wyroku karnego skazującego sprawcę wypadku, nie zajął stanowiska wobec roszczenia powoda.

dowód: pismo powoda do pozwanego z dnia 8 października 2012 r. k. 16, akta likwidacji szkody nr (...) k. 76-134

Przy ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd kierował się zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. Skutki wypadku Sąd ustalił w oparciu o zeznania powoda i świadków: M. K. i B. K., które w ocenie Sądu w znacznej mierze przedstawiają rzeczywisty obraz okoliczności zdarzeń będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Spór między stronami dotyczył zasadności zadośćuczynienia należnego powodowi w związku z doznałą krzywdą. Pozwany podnosił, iż do czasu ustalenia okoliczności wypadku, bądź wyniku postępowania, nie ma podstaw do przyjęcia odpowiedzialności za szkodę, jednak nawet wydaniu prawomocnego wyroku karnego nie ustosunkował się do roszczenia powoda o zadośćuczynienie.

Ustalając stan faktyczny sprawy co do skutków wypadku, jakiemu uległ powód, Sąd w szczególności oparł się na opiniach biegłych sądowych: chirurga szczękowego M. Ś. z dnia 2 grudnia 2013 r. i 7 lutego 2014 r., neurologa A. K. (2) z dnia 12 czerwca 2014 r. i 25 października 2014 r., ortopedy J. D. z dnia 9 marca 2015 r. i 23 maja 2015 r.,

psychiatry J. P. (2) z dnia 21 lutego 2015 r., 16 sierpnia 2015 r. i 27 listopada 2015 r. Mają one bowiem charakter wyczerpujący, pełny, zostały wydane na podstawie analizy akt sprawy oraz bezpośredniego badania powoda przez lekarzy posiadających odpowiednią wiedzę medyczną i doświadczenie zawodowe. Strony wnoszą o uzupełnienie opinii, zgłaszały zastrzeżenia co do ich treści, do czego biegli sądowi się ustosunkowali, ostatecznie strony nie zgłosiły już dalszych zastrzeżeń, a wnioski sformułowane przez biegłych w opiniach nie były dalej przez strony kwestionowane.

Podejmując rozstrzygnięcie Sąd oparł się również na dowodach z dokumentów, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach obowiązków wynikających z charakteru ich działalności, a zgodność ich treści z rzeczywistym stanem faktycznym nie została przez strony zakwestionowana i nie wnoszono o powołanie innych biegłych.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Z uwagi na to, że źródłem roszczenia o zadośćuczynienie był czyn niedozwolony, zobowiązany do zaspokojenia roszczeń powoda był sprawca wypadku lub odpowiadający za niego ubezpieczyciel. Podstawą prawną odpowiedzialności sprawcy wypadku wobec powoda jest art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. i art. 445 § 1 k.c. Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela sprawcy wypadku jest art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) w zw. z art. 822 k.c. Stosownie do art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Zgodnie z art. 34 ust. 1 przywołanej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Stosownie do art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przepis art. 445 k.c. nie daje wyraźnych wskazówek, jak należy określić wysokość zadośćuczynienia w konkretnych wypadkach. Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną i ma na celu przede wszystkim wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) ujmowanej jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości fizyczne, a także cierpienie psychiczne i inne ujemne niematerialne następstwa wypadku rzutujące na dotychczasowe życie pokrzywdzonego. Jego celem jest złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, a także cierpień mogących pojawić się w przyszłości. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i stanowić rekompensatę pieniężną za doznaną krzywdę. Przepis mówi bowiem o „odpowiedniej sumie” tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, w konsekwencji czego nie może mieć ono charakteru symbolicznego. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, że ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia jego wysokość musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną. Zwracał uwagę, że nie można akceptować stosowania taryfikatora i ustalania wysokości zadośćuczynienia według procentów trwałego uszczerbku na zdrowiu, że zdrowie ludzkie jest dobrem o szczególnie wysokiej wartości, w związku z czym zadośćuczynienie z tytułu uszczerbku na zdrowiu powinno być odpowiednio duże. Procentowy stopień uszczerbku na zdrowiu w żaden sposób nie determinuje zakresu doznanej krzywdy, ani w sensie czasowym, ani rozmiaru doznawanych cierpień. Innymi słowy, nawet niewielki uszczerbek na zdrowiu skutkować może znacznymi cierpieniami, a tym samym wpływać na rozmiar krzywdy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 sierpnia 2014 r. sygn. akt I ACa 350/14 LEX nr 1498921; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 26 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 255/14, LEX nr 1499045). Przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie nie może być uznane za nadmierne, nawet gdyby przy uwzględnieniu przeciętnego poziomu życia i zamożności społeczeństwa mogłoby

być tak postrzegane, jeżeli jest ono adekwatne do stopnia odniesionych obrażeń i związanych z nimi następstw dla zdrowia i egzystencji poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005/2/40 wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 392/04, LEX nr 177203; wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, LEX nr 369691; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 22 stycznia 2014 r., I ACA 717/13, LEX nr 1454635).

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt niniejszej sprawy zważyć należy, że strona pozwana zarzucała, iż powód nie wykazał, że żądana kwota zadośćuczynienia jest adekwatna do doznanych w wypadku urazów oraz stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Zarzut pozwanego jest bezpodstawny, ponieważ w świetle ustalonych okoliczności sprawy, z pewnością zasądzona kwota stanowi „odpowiednie” zadośćuczynienie w rozumieniu wyżej przytoczonego art. 445 § 1 k.c. W szczególności zwrócić należy uwagę na fakt, że powód będąc osobą w młodym wieku w wyniku wypadku doznał bardzo poważnych obrażeń ciała wykluczających go z normalnego życia. Do czasu wypadku był osobą aktywną, w pełni zdrową i samodzielną, miał rodzinę: żonę i dziecko, realizował własne hobby, korzystał z posiadanych umiejętności. Wypadek całkowicie zmienił jego życie, a nawet wygląd. Pozbawił go radości z życia osobistego, rodzinnego i zawodowego. Brutalnie zweryfikował jego relacje rodzinne (jego małżeństwo zakończyło się rozwodem), został sam. Doszło u niego do powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu. Przez prawie miesiąc przebywał w różnych placówkach medycznych, przeszedł kilka zabiegów. Pomimo, że od dnia wypadku upłynęło niespełna cztery lata, powód codziennie musi, i do końca życia będzie musiał, borykać się z jego skutkami. Doznane obrażenia bardzo mocno wpłynęły na jego codzienne życie, stał się osobą niezdolną do samodzielnego funkcjonowania, wymagającą pomocy osób drugich w wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego. Przebyty ciężki uraz głowy, z licznymi złamaniami zarówno kości czaszki, jak i twarzoczaszki spowodował trwałe obrażenia mózgu powoda. U powoda występuje także zniesienie czucia na czole po stronie prawej i bóle w okolicy czołowej lewej, asymetria twarzy spowodowana zapadnięciem okolicy podczołowej lewej, blizny skóry łuku brwiowego lewego, nosa u czoła, bóle w prawym stawie skroniowo-żuchwowym podczas otwierania ust - pourazowa artropatia w prawym stawie skroniowo-żuchwowym, co powoduje trudności w prawidłowym żuciu pokarmów, ma spaczone odczuwanie podczas gryzienia. Występują u niego również dyskretne objawy piramidowe lewych kończyn. U powoda występuje także szybka męczliwość, szczególnie przy wysiłku fizycznym np. przy wchodzeniu po schodach. Cierpi na ciągły ból głowy, któremu towarzyszą zawroty głowy i zaburzenia równowagi. Podwójnie widzi podczas patrzenia w stronę lewą. Ma zaburzenia pamięci, w trakcie rozmowy traci wątek, nie potrafi w związku z tym prowadzić logicznej rozmowy, nie potrafi zapamiętać nowych zdarzeń, nie zapamiętuje nowopoznanych osób, nie potrafi nauczyć się czegoś nowego. Ma problemy z orientacją w terenie, gubi się. Źle sypia, budzi się z bólem głowy. Ma problemy emocjonalne, często ma lęki. Występuje u niego niepohamowany i nieadekwatny do sytuacji płacz, ale również wybuchy złości, krzyku, nad czym nie potrafi zapanować. Ma bardzo obniżony nastrój i lęki. Miał myśli samobójcze. Doszło u niego do organicznych zaburzeń osobowości i zachowania. Obrażenia mózgu jakich powód doznał w wyniku wypadku skutkują trwałymi zmianami w psychice, w postaci zmian osobowości, objawiającymi się zaburzeniami procesów poznawczych, emocjonalnych, osobowości i zachowania.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym rodzaj i rozmiar doznanych obrażeń, wiek powoda w chwili wypadku, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, konieczność korzystania z opieki i wsparcia innych osób oraz jej zakresu, utratę szans na prowadzenie dotychczasowego aktywnego życia, realizowania zainteresowań, spędzania wolnego czasu w dotychczasowy sposób, wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie można przyjąć, aby żądana przez powoda kwota 250.000 zł była zawyżona i nieadekwatna do doznanej przez powoda krzywdy. W tej sytuacji, Sąd na podstawie wyżej powołanych przepisów w punkcie 1 wyroku zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 250.000 zł z tytułu zadośćuczynienia. W ocenie Sądu zdrowie jest dobrem szczególnie cennym. Przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra. Nadto świadomość, że ograniczenia wiążące się z bardzo poważnymi ograniczeniami w zakresie codziennego funkcjonowania będą trwać przez wiele lat i znacząco utrudniać życie powoda, tak w odniesieniu do aktywności zawodowej, jak też innych obszarów aktywności typowych dla młodego człowieka, stanowi istotną przesłankę dla określenia wysokości zadośćuczynienia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 października 2015 r. sygn. akt I ACA 938/15 LEX nr 1940512).

Podstawą prawną rozstrzygnięcia o odsetkach był art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Utrwalonym jest w orzecznictwie stanowisko, że orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego, w związku z czym jako zobowiązanie bezterminowe przekształca się w zobowiązanie terminowe w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowane do dłużnika o spełnienie świadczenia. W konsekwencji tego niespełnienie żądanego świadczenia w terminie może uzasadniać zasądzenie odsetek na podstawie wyżej powołanych przepisów za okres wcześniejszy, niż dzień orzekania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06, LEX nr 274209). Obecnie funkcja odszkodowawcza odsetek przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty wyrokowania prowadzi w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i stanowi nieuzasadnione uprzywilejowanie dłużnika, skłaniając go niekiedy do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenia sądu znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres. Roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia co do zasady nie podlega odrębnym regułom w zakresie terminu spełnienia świadczenia przez dłużnika, zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu do spełnienia świadczenia (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c., wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 kwietnia 2015 r. sygn. akt I A Ca 706/14 LEX nr 1782059).

Wobec powyższego Sąd zasądził odsetki od dnia 15 listopada 2012 r., tj. trzydziestego dnia od dnia zgłoszenia szkody pozwanemu, co nastąpiło 15 października 2012 r. (k.131), a nie jak podnosiła strona pozwana 9 października 2012 r. i dlatego Sąd w tym zakresie oddalił dalej idące żądanie.

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Powód udowodnił, że na skutek wypadku utracił całkowicie zdolność do pracy zarobkowej i w związku z utratą tej zdolności, stosownie do art. 444 § 2 k.c., nabył roszczenie o rentę oparte na tej podstawie. Dla uznania prawa do renty wystarczy obiektywna możliwość uzyskania zarobku w danej wysokości, potencjalnego dochodu - nie jest zaś konieczny dowód stałego i dalszego zatrudnienia w tym samym miejscu pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 sierpnia 2015 r. sygn. akt I ACa 1624/14 LEX nr 1843296). Szkoda powinna być oceniana nie abstrakcyjnie (jako procent niezdolności do pracy), ale konkretnie przez określenie gospodarczych następstw danego wypadku. W tym aspekcie całkowita niezdolność do pracy jest obiektywną przeszkodą do przyjęcia przyszłej (hipotetycznej) możliwości zarobkowania. W takiej sytuacji należy bowiem brać pod uwagę realną, praktyczną możliwość podjęcia przez poszkodowanego pracy, a ta zależy przede wszystkim od istnienia na rynku pracy miejsc pracy chronionej. Jeśli zatem okoliczność tę oceniać w kategoriach prawdopodobieństwa, to zdecydowaną przewagę (na granicy pewności) ma hipoteza, że osoba całkowicie niezdolna do pracy nie będzie miała w przyszłości żadnych możliwości zarobkowych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r. sygn. akt II PK 116/14 LEX nr 1678072, M.P.Pr. (...) - 322). Artykuł 444 § 2 k.c. daje możliwość przyznania uprawnionemu rentę z tytułu częściowej utraty zdolności zarobkowych, której wysokość ustala się na podstawie wysokości dochodów, jakie poszkodowany mógłby uzyskiwać gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przepis ten nie stanowi podstawy odpowiedzialności, ale wyjaśnia i precyzuje jakie przysługują roszczenia, zaś podstawa wynika z zasad ogólnych odpowiedzialności odszkodowawczej. Przyznana na tej podstawie renta nie jest uzależniona od tego, czy przed wystąpieniem zdarzenia szkodzącego poszkodowany pracował i czy osiągał dochód, a istotne jest, czy był w stanie taką pracę wykonywać. Przyjmuje się, że jeżeli wiele lat przed zdarzeniem, poszkodowany, będąc zdolny do pracy nie wykonywał pracy zarobkowej, zasadność przyznania renty z uwagi na utratę zdolności zarobkowych jest wątpliwa, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 lutego 2015 r. sygn. akt VI ACa 1985/13 LEX nr 1683338). Przyznanie renty z powodu utraty możliwości zarobkowych nie jest uzależnione od tego, czy przed wystąpieniem zdarzenia szkodzącego poszkodowany pracował zarobkowo i czy osiągał z tego tytułu jakies dochody. Istotne jest natomiast, że do chwili uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia był w stanie taką pracę wykonywać. Stąd też w zasadzie zasądzenia renty może domagać się również bezrobotny, o ile tylko

warunki istniejące na rynku pracy uzasadniają z dostatecznym prawdopodobieństwem przypuszczenie, że zdołałby on uzyskać zatrudnienie, gdyby podjął zmierzające w tym kierunku starania. Z drugiej strony, sąd nie powinien w trakcie rozpoznawania powództwa abstrahować od postawy wykazywanej przez żądającego renty w okresie poprzedzającym wyrządzenie mu szkody na osobie. Jeżeli bowiem już przez wiele lat przed wystąpieniem zdarzenia szkodzącego poszkodowany, całkowicie wówczas zdolny do pracy, z pełnym wyrachowaniem stronił od wykonywania pracy zarobkowej, zasadność przyznania mu renty ze względu na to, że uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i stracił zdolność do pracy, jest wątpliwa (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 lutego 2015 r. sygn. akt I ACa 798/14 LEX nr 1661133). Takiej oceny w stosunku do powoda Sąd jednak nie dokonał zważywszy jego młody wiek, ale też motywację do pracy niewątpliwie wynikającą również z poczucia obowiązku utrzymania rodziny, jaką powód założył.

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt niniejszej sprawy należy podnieść, iż Sąd przyjął, iż możliwości zarobkowe powoda ,gdyby nie uległ wypadkowi kształtowałyby się na poziomie wynagrodzenia minimalnego, gdyż takie dochody uzyskiwał bezpośrednio przed wypadkiem, ale także wcześniej. Nadto, powód nigdy nie pracował w jednym miejscu pracy dłużej, często zmieniał pracę. Zauważyć należy, iż powód nie miał dodatkowych kwalifikacji ani wykształcenia, które pozwalałoby mu osiągać wyższe dochody. Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda rentę w wysokości minimalnego wynagrodzenia netto, które kształtowało się w następujący sposób:

- od dnia 1 stycznia 2012 r. wynosiło 1.500 zł brutto (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r. Dz.U.2011.192.1141),
- od dnia 1 stycznia 2013 r. wynosiło 1.600 zł brutto (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. Dz.U.2012.1026),
- od dnia 1 stycznia 2014 r. wynosiło 1.680 zł brutto (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. Dz.U.2013.1074),
- od dnia 1 stycznia 2015 r. wynosiło 1.750 zł brutto (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2014 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. Dz.U.2014.1220).

W sytuacji, gdy Sąd orzekł zgodnie ze stanowiskiem strony powodowej i jedynie w części oddalił roszczenie o odsetki, stwierdzić należało, że powód przegrał proces jedynie w nieznacznej części w rozumieniu art. 100 zd. 2 k.p.c., a to uzasadniało obciążenie całością kosztów procesu pozwanego. Dlatego też Sąd na podstawie tego przepisu oraz § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w tym kwotę 7.200 zł tytułem wynagrodzenia i kwotę 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. Jednocześnie Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.) w zw. z art.100 zd. 2 k.p.c. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 13.455 zł tytułem należnych w sprawie kosztów sądowych, na które złożyły się: wydatki w wysokości 2.698,78 zł na wynagrodzenie biegłych sądowych, którzy wydali opinie w niniejszej sprawie oraz nieuiszczona przez powoda opłata sądowa od pozwu w wysokości 10.756,22 zł.